

1. Filozoficko - koncepcné východiská návrhu a stratégia aktivít v priestore námestia

Návrh sa snaží vysporiadať s viacerými existujúcimi dilemami a problémami priestoru námestia. Ako najzákladnejší vidí v jeho samotných dimenziách, proporcii a merítku voči človeku, a taktiež chýbajúcou funkčnou náplňou. Tento problém sa snaží riešiť jasnou architektonickou artikuláciou priestoru. Vkladá do riešeného územia nielen záujmové a interaktívne priestory, ale taktiež vytvára potenciál pre vznik aktívneho života v námestí v podobe rozvoju jeho funkčného a priestorového potenciálu. Ťaží z lokality a atraktivity okolitých budov, blízkych priestorov centra mesta. Jeho celková hodnota v rámci hierarchie verejných priestorov mesta je na vysokej úrovni a kdeže jeho súčasná podoba a koncepcia sa neosvedčila ako aktívny priestor v kontexte funkčnej náplne jeho dotykových budov a objektov, vyžaduje si dôkladný reformačný prístup. Prostredníctvom výškovej diferenciacie a jasným zadelením jednotlivých úrovni námestia dochádza k potenciálu pre vznik rôznych drobných, ale aj veľkých prevádzok s aktívnymi fasádami orientovanými do námestia. Celkový rozmer riešeného územia je veľký, a na to, aby bol dosiahnutý efekt trvalého užívania ľuďmi a následne vznik a posilnenie identity miesta je potrebné, aby sa námestie s jeho terajšími dimenziami priblížilo k človeku a jeho vnímaniu, ktorého je schopný. Preto je priestor rozdelený do viacerých zón so špecifickou charakteristikou a intimitou priestoru. Následne sa tak môžu rozvíjať rôzne príbehy jednotlivých častí námestia.

2. Koncepcia širších vzťahov

Zónovanie a rozloženie námestia posilňuje existujúce kompozičné architektonické osi a priehľady, ale taktiež zohľadňuje vytvorené diagonálne väzby, ktoré sú výsledkom okolitých mestských štruktúr, ku ktorým je potrebné sa dostať. Námestia ako uzol nám pomáha slobodne sa rozhodnúť, ktorýmkoľvek smerom pre náš ďalší pohyb. Rešpektuje architektonické nasadenie budovy Fakulty architektúry a protistojacej budovy ministerstva. Avšak taktiež snaží sa aktívne zapájať Strojársku fakultu s jej vstupom do námestia. Jej hmotová odpoveď je v podobe Arcibiskupského paláca, dnešný Úrad vlády SR. Návrh rešpektuje priehľady a výhľady na výškové budovy Stavebnej fakulty a Národnej banky.

3. Koncepcia kompozičných a priestorových vzťahov

Kompozícia a formovanie námestia vznikalo na viacerých úrovniach, ktoré sú v návrhu priznané. Námestie je v prvom rade zmenšené pomocou stanovením dvoch hlavných úrovní. Jeho primárne

členenie je založené na zúžení priestoru medzi objektmi FA a ministerstva. Osi vstupov sa tak jasne podčiarkli ako dôležitý aspekt formovania priestoru, ktorý je tam povodne založený. Ďalej zapojenie Strojníckej fakulty prebehlo prostredníctvom zmeny dopravného riešenia cesty.

Druhá úroveň bola na základe prepojenia Arcibiskupského palácu s námestím a jeho hmotové a priestorové jasné začlenenie do konceptu. Vložením novej objektovej skladby dochádza k uzatvoreniu voľného nárožia, ktoré predtým vytváralo urbanisticky nedefinovaný priestor. Novým kompozičným a dizajnovým elementom je aplikácia abstraktného umeleckého diela ako inšpiračného a ideového zdroju. Pre prípad námestia Slobody bol vyhovujúci obraz od Wassily Kandinsky – Delicate tenstion no.85.

Na základe historických udalostí, teda vzniknutých historických nánosov v tomto území, vzniká určitá časová rozmanitosť, ktorú pomocou tohto riešenia chceme ponechať a poukázať na ňu prostredníctvom časových stop, ktoré predstavujú prvky informačného systému, teda informačné tabule, ale taktiež vytvorením priestoru pre pamätník Novembra 1989, ďalej zapojenie objektu Arcibiskupského paláca s jeho predzáhradou, a taktiež navrhnutie skupiny svietidiel v silnej kompozičnej mriežke ako reminiscenciu no obdobie, kedy námestie slúžilo pre zhromažďovacie armádne účelu. Takýmto spôsobom sa návrh snaží posilniť Genius Loci všetkých historických vrstiev a to tak, že venuje pre každé obdobie vlastnú časť priestoru.

4. Koncepcia funkčného využitia

Námestie v tomto návrhu predstavuje aktívnu plochu verejných priestorov. V novovzniknutých priestoroch vzniká potenciál pre komerčné aj nekomerčné prevádzky menšieho aj väčšieho charakteru. Ako napríklad pod Fakultou Architektúry navrhuje Múzeum Architektúry s potenciálnym prepojením so školou, v ďalších priestoroch pod oblúkom schodiska a novým objektom ponúka priestory pre kaviarne, reštaurácie, služby, obchody, verejné toalety, alebo fitnesscentrum s blízkym napojením na garáž. Pôvodné prevádzky, ktoré sa objavili v súčasnosti na námestí by boli premiestnené do tejto časti. Celkovo nové priestory predstavujú potenciál využitia približne 2723 m² plochy. Vzhľadom na prítomnosť 4 fakúlt STU návrh pracuje aj s myšlienkou zariadenia tohto priestoru ako kampusu STU, kde všetky tieto prevádzky spolu s námestím sú jeho súčasťou. V zelenom páse komunikácie pred Strojníckou fakultou, na osi od Arcibiskupského palácu, ako priesečník kompozičných a funkčných osí, sa objavil veľký pylón venovaný práve ideji kampusu STU ako orientačný identifikačný bod.

Zeleň a parkové plochy

S prvkom zelene návrh narába ako s pomocným doplnkovým nástrojom nie ako s hlavnou modelovacou pomôckou. Redukuje zeleň pred fasád a tak odokrýva jednotlivé architektúry. Tým vzniká aj ich jasnejšia komunikácia v rámci priestoru. Vytvára viacero typových a charakterových parčíkov v celom priestore. Základným kompozičným fenoménom je diagonálne organické prerastanie zelene , ktoré prechádza do centra námestia v podobe padajúceho kopca s kvetinovými terasovými záhradami, cez ktoré sa tiahne plynký chodník. Čo sa týka existujúcej zelene, návrh sa snaží čo v najväčšej miere s ňou pracovať a aktívne ju zakomponováva, avšak nekladie jej existenciu za primárnu pokiaľ bráni v efektívnejšom využití prostredia. Ekológia a mikroklima je doplnená systémom fontán, ktoré sú strategicky rozmiestnené v jednotlivých častiach.

Vodné hospodárstvo

Riešenie fontány je zamerané na kompletne zachovanie pôvodného umeleckého konceptu . K jedinej zmene, ku ktorej dochádza je jej premiestnenie. Jej kontaktnejšie začlenenie k budovám Fakulty architektúry a Strojníckej fakulty vytvára a posilňuje jej monumentálny dojem z hľadiska vnímania človeka a celkového merítka. Fontána stále svojimi rozmermi a stvárnením významne ovláda námestie a je jeho súčasťou, akurát je docielený jej intímnejší charakter v kontexte blízkeho priestoru. Taktiež jej výšková hra tvaru je sprístupnená z každej úrovne. Z Kollároveho námestia sa stáva vodíkom a jasným identifikátorom. Z rôznych úrovní námestia je stále vnímaná ako dominantný komponent.

Nároky na zníženie “objemu vody” a spotreby energie sú riešené tak, že každý druhý segment kruhu je nastaviteľný len ako prázdny bazén s vodnými tryskami. To znamená, že nárok vody je v tomto prípade zredukovaný na polovicu. V prípade ekonomicky prosperujúceho obdobia je však rekonštruovaná fontána navrhovaná tak, aby bolo možné jej kompletne zaplnenie vodou ako bolo jej pôvodným zámerom. Jej strojovňa a zázemie je riešené v priľahlých častiach garáže pri FA. Systém fungovania fontány a taktiež ostatných vodných plôch je doplnený o zberanie dažďovej vody, ktorá sa následne prečistí a vpúšťa sa do systému vodného hospodárstva námestia či už pre účely fontán alebo zavlažovania parkových plôch.

Etapizácia výstavby a časová náročnosť

Tento návrh ponúka dlhodobé a efektívne udržateľné definovanie priestoru s jasným začlenením do hierarchie a celkovej koncepcie mesta. Predstavuje priestor, ktorý je plný atraktivity a života dosiahnutých pomocou vzniknutých investičných príležitostí, ktoré stimulujú samotnú ekonomiku územia a tým zabezpečia jeho efektívnu trvácnosť.

Riešenie ponúka viac úrovňovú etapizáciu výstavby z hľadiska vzniknutých nových prevádzkových priestorov, tak aby následne dokázali čím skôr stimulovať predpokladane navrhovane aktivity v území . Aj v tomto modeli ponuka rozmanitosť a flexibilitu investície.

5. Konceptia mobiliáru

Vkladaním nových funkčných umeleckých a dizajnových prvkov vzniká na námestí potenciál pre formovanie jeho novej historickej etapy , následne dochádza parciálne k posilneniu jeho pôvodnej identity v podobe zachovania fontány Družba v jej pôvodnom dizajne, rozmiestnenie informačných tabúl ako dôležitej a neoddeliteľnú súčasť mobiliáru a vybavenia námestia, ale taktiež ďalšie formovanie jeho identity a Génia Loci pomocou jasne zadaného nového priestorového konceptu.

Mobiliár je poväčšine navrhovaný ako súčasť riešenia výškových rozdielov v teréne. Keďže návrh sa snaží čiastočne ponechať a pracovať s existujúcou zelenou, zvolil systém organického formovania terénu súčasťou, ktorého sú lavičky. Osvetlenie je navrhované v podlahe, schodiskách, osvetlenie ako umelecký prvok, vertikálne osvetľovacie systém – lampy verejného osvetlenia a taktiež plošné nasvetlenie okolitých objektov.

6. konceptia mobility vrátane statickej dopravy

Najvýraznejší dopravným zásah je pred budovou Strojníckej fakulty, kde dochádza k rozšíreniu komunikácie na bulvár. Existujúci pás zelene sa dostáva do stredového pruhu a tak esteticky modifikuje komunikáciu na bulvár s jej rozšírením o jeden Dalí pruh v každom smere. Tak sa dochádza k zväčšeniu priestoru pred fakultou a vznikajú parkovacie miesta v počte 38, s rešpektovaním existujúcej zelene.

Rôznou úrovňovou diferenciaciou vzniká potenciál pre strategické rozmiestnenie podzemných garáží. Návrh počíta s dvomi. Jedna sa nachádza pri Fakulte architektúry s počtom miest 174. Druhá vzniká pri budove Ministerstva s počtom miest 208. V novo navrhovanom objekte parkovacieho domu pri Ministerstve môže dôjsť k vytvoreniu ďalších 280 parkovacích miest. Všetky tri parkovacie objekty sú na sebe nezávislé a tým poskytujú flexibilitu vo výstavbe, ale aj užívaní.

Čo sa týka pešieho pohybu, návrh sa snaží pracovať čo najviac aj s bezbariérovým prístupom. Námestie je komplexne prístupné na každej úrovni a taktiež zabezpečuje bezbariérový diagonálnych prechod cez jeho územie. Čo sa týka prístupových plôch pre požiarnikov alebo záchrannú službu, tak každá úroveň je jednoducho dosiahnuteľná.